

Nr 204.

Av herr Gezelius m. fl., om viss ändring av nöjesskatteförordningen.

Redan innan den nuvarande förordningen om nöjesskatt genomfördes, väcktes år 1944 motioner med yrkande om att organisation, som hade till huvudsakligt syfte att främja idrottsliga ändamål, skulle komma i åtnjutande av viss lindring i skyldigheten att erlægga nöjesskatt. Härvid framhölls att de flesta idrottsföreningar i landet notoriskt hade att dragas med dålig ekonomi. Deras utgifter för administration, idrottsredskap, utrustning, planavgifter o.s.v. vore avsevärda och ledde till att ekonomin ofta bleve undergrävd. Hänsyn borde även tagas till att de flesta aktiva idrottsmän och ledarna inom idrottsföreningarna utan någon som helst ersättning ägnade sig åt en lovvärd uppfostrargärning bland ungdomen. Det kunde därför icke anses rimligt att staten lade fiskaliska synpunkter på idrotten.

När den nuvarande nöjesskatteförordningen genomfördes av 1945 års riksdag upprepades av ett flertal motionärer, tillhörande olika politiska meningsriktningar, kravet på att idrotten med hänsyn till dess verksamhet borde beredas vissa skattelättnader. Härvid argumenterade man efter samma linjer som tidigare, och vi får i dessa delar hänvisa till de då väckta motionerna.

Viss förståelse för yrkandena om skattelättnader för idrotten fanns redan hos 1944 års nöjesskattesakkunniga, som i sitt år 1945 avlämnade betänkande föreslog vissa modifikationer av nöjesskatten för denna form av ideell rörelse. I 1945 års proposition förordade även departementschefen att i fråga om uppvisning eller tävling i icke professionell idrott eller gymnastik befrielse skulle åtnjutas för varje tillställning från den del av nöjesskatten som belöpte å ett sammanlagt avgiftsbelopp av 2 000 kronor. Oaktat det således fanns en förhållandevis utbredd opinion för lindring eller befrielse från nöjesbeskattning av idrotten, stannade riksdagen vid att befrielse endast skulle få åtnjutas för varje tillställning från den del av skatten, som belöpte å ett sammanlagt belopp av 500 kronor. Motivet härför sades vara att, oaktat idrotten vore förtjänt av att i största möjliga utsträckning stödjas av det allmänna, det icke hade framförts skäl av sådan styrka, att idrotten kunde ställas i särskilt gynnad ställning i förhållande till övriga ideella organisationer.

Erfarenheten från den tid den nuvarande nöjesskatteförordningen varit i kraft har visat att nöjesskatten vållat den svenska idrottsrörelsen stort

ekonomiskt avbräck. Sålunda kan nämnas att enbart Stadion sedan nöjesskatteförordningens tillkomst erlagt totalt icke mindre än drygt 3 miljoner kronor i nöjesskatt på idrottsliga tillställningar. Enbart verksamhetsåret 1951/52 uppgick skatten till över 300 000 kronor. Skatten, som utgår efter bruttoinkomsten på varje biljett, har lett till att det kvarstående nettot, sedan alla omkostnader för idrottsredskap, planhyra, försäkringar etc. blivit täckta, ofta även vid publikdragande tävlingar blivit skäligen anspråkslöst. Icke sällan inträffar det att vinsten ätes upp av nöjesskatten och förbytes i förlust. Att idrottsföreningarnas omkostnader för materiel o. dyl. rör sig om avsevärda belopp framgår av att den årliga nyan-skaffningen av idrottsmateriel för närvarande uppgår till tolv miljoner kronor.

De kommunala myndigheter, vilka enligt förordningen äger att uppbära hälften av den erlagda nöjesskatten, har i flera fall insett betydelsen av att största möjliga lindring i skattehänseende bör givas idrottsföreningarna för att därigenom underlätta dessas hårt trängda ekonomi. De har därför i stor utsträckning beviljat hel eller delvis befrielse från erläggande av den å kommunen fallande delen av skatten. Det synes oss nu önskvärt att även staten tar sin ställning i fråga om nöjesskatten för idrottsorganisationerna under omprövning.

Om en idrottsförening anordnar en ren nöjestillställning, såsom t.ex. en dans-, kabaret- eller varietéföreställning, utgår enligt den nuvarande förordningen nöjesskatt med 15 % å biljetternas bruttopris, varvid dock befrielse från skatt åtnjutes från den del av skatten som belöper å ett sammanlagt belopp av 500 kronor. Här är idrottsföreningarna helt att jämställa med andra ideella föreningar. Denna jämställdhet anser vi bör bibehållas. I den för de ideella föreningarna gemensamma bestämmelsen vill vi icke ifrågasätta annan ändring än att det från nöjesskatt undantagna beloppet av 500 kronor på grund av penningvärdets fall höjes.

Vad beträffar tävlingsverksamheten intager emellertid idrottssammanslutningarna en särställning bland de ideella föreningarna. Samtidigt som denna verksamhet förskaffar dem nöjesskattepliktiga intäkter, befrämjar den idrottsrörelsens ideella syften. Anordnandet av idrottstävlingar har i och för sig ett rent ideellt syfte. Åskådarna stimuleras genom dessa att ägna sig åt idrott, och de enskilda idrottsmännen sporras att förkovra sig i idrottsligt kunnande av sin önskan att få delta i tävlingar. Tävlingarna främjar sålunda direkt det mål, för vilket idrottsrörelsen arbetar, nämligen största möjliga antal aktiva idrottsmän med bästa möjliga färdigheter i olika idrotter. Med hänsyn till kostnaderna för tävlingarna har det emellertid blivit nödvändigt att upptaga inträdesavgifter av publiken, varför tävlingarna fått karaktären av en ekonomisk verksam-

het. Ser man tävlingssverksamheten på detta sätt, kan det icke anses rimligt att belägga tävlingarna med nöjesskatt, då man härigenom motverkar idrottens ideella syfte. Bakom bestämmelsen om befrielse från skatt för schacktävlingar torde ligga ett liknande resonemang.

Ytterligare bör anmärkas att Sverige är det enda av de nordiska länderna där nöjesskatt uttages på amatöridrott, vilket lett till att svenska idrottssammanslutningar nödgats avstå från att anordna vissa större internationella tävlingar, som icke blott skulle ha medfört ökade intäkter för arrangörerna utan även ökade besök av utländska turister.

De överväganden vi här har gjort har lett oss till den uppfattningen, att tävlingar och uppvisningar i idrott och gymnastik, anordnade av förening, vars ändamål är att främja icke professionell idrott eller gymnastik, bör befrias från nöjesbeskattning å dessa tävlingar eller uppvisningar. Så vitt vi kan finna innebär detta icke att idrotten försättes i någon undantagsställning.

På grund av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att Kungl. Maj:t, efter erforderlig utredning, till 1954 års riksdag måtte framlägga förslag om sådan ändring av nöjesskatteförordningen, att tävlingar och uppvisningar i idrott eller gymnastik, som anordnas av förening, vars ändamål är att främja icke professionell idrott eller gymnastik, fritages från nöjesskatt för dessa tävlingar och uppvisningar.

Stockholm den 27 januari 1953.

Henry Allard.

N. Stenberg.

Birger Gezelius.

Folke Kyling.

Elis Håstad.

Samuel Norrby.

Rob. L. Jansson.